

## Uitwerking Keuzevak: Werken en leven aan boord

Deze vakinhoudelijke uitwerking is ontwikkeld door het Redactieteam van de Schoolexamenbank vmbo voor het profiel Maritiem en Techniek. De uitwerking heeft geen officiële status en is alleen bedoeld om gebruikers van de Schoolexamenbank vmbo een indruk te geven van hoe het Redactieteam het keuzevak heeft geïnterpreteerd om tot de ontwikkeling van vraag- en opdrachtitems te kunnen komen.

Aan deze vakinhoudelijke uitwerking kunnen geen rechten worden ontleend.

16 oktober 2017

© Stichting Platforms vmbo

Voor de ontwikkeling van theorie-items en praktijkopdrachten voor bovenstaand Keuzevak baseren we ons op de volgende uitwerkingen van de eindtermen:

Profiel: Maritiem en Techniek			
Keuzevak 1 Werken en leven aan boord			
Taak: o voorkomende handelingen aan boord uitvoeren			
K/MT/1.1	BB	KB	GL
Deeltaak: een schip zeeklaar maken De kandidaat kan:			
1. de noodzaak van het zeeklaar maken benoemen <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>vaargebied</i></li> <li>• <i>weersverwachting</i></li> <li>• <i>voorkomen van binnenkomend water (zinken)</i></li> <li>• <i>bescherming van de (droge) lading</i></li> </ul>	X	X	X
2. een machinekamer zeeklaar maken <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>aftappen waterzakken bunkers</i></li> <li>• <i>losse materialen en voorwerpen zeevast zetten</i></li> <li>• <i>zorg dragen voor vrije vloeistoffen onder de platen</i></li> <li>• <i>controle op brandstof- en olievoorraad</i></li> </ul>	X	X	X
3. een schip waterdicht afsluiten en losse spullen vastzetten of verwijderen <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>ramen en deuren sluiten (eventueel blinden plaatsten)</i></li> <li>• <i>ruimafdekking dicht en borgen tegen wegwaaien</i></li> <li>• <i>touwen en draden aan dek borgen of benedendecks opbergen</i></li> <li>• <i>losse materialen zoals: dekwasslang en -gereedschappen, loopplank, pikhaak, etc. borgen of benedendecks opbergen</i></li> <li>• <i>open verbindingen met ruimtes onder dek spatdicht maken</i></li> </ul>	X	X	X
K/MT/1.2			
Deeltaak: schoon schip maken De kandidaat kan:			
1. gereedschappen en materialen gereed maken <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>klaar zetten van luiwagen, handborstel, werkdoek, emmer sop klaarmaken, dekwasslang aansluiten, etc.</i></li> </ul>	X	X	X
2. afsluiters en pomp bedienen om water aan dek te geven <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>in machinekamer afsluiters openen</i></li> <li>• <i>dekwaspomp in bedrijf zetten</i></li> </ul>	X	X	X
3. in de juiste volgorde schoonschip maken <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>van boven naar beneden werken</i></li> <li>• <i>op voorschip van voor naar middenschip werken</i></li> <li>• <i>op achterschip van achter naar middenschip werken</i></li> </ul>	X	X	X
4. werk controleren en gereedschappen opruimen <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>op overgeslagen plekken</i></li> <li>• <i>op niet schoon geworden plekken</i></li> <li>• <i>pomp uitzetten en afsluiters dichtdraaien / of met vorst aan dek open</i></li> <li>• <i>dekwasslang en -gereedschappen opruimen</i></li> </ul>	X	X	X

K/MT/1.3	BB	KB	GL
Deeltaak: manoeuvreren met de bijboot De kandidaat kan:			
1. de aandachtspunten voor het varen met een bijboot noemen <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>boot vaarklaar maken met verplichte uitrusting (set roeiriemen, meerlijn, hoosvat en evt. handmarifoon)</i></li> <li>• <i>gebruik van PBM's, ( waaronder reddingsvest, werkschoenen)</i></li> </ul>	X	X	X
2. onder normale omstandigheden met een bijboot varen <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>roeiend wegvaren vanuit de kant, zowel vooruit als achteruit</i></li> <li>• <i>roeiend aanleggen aan SB zijde en aan BB zijde</i></li> <li>• <i>roeiend aanleggen met zowel voorzijde als achterzijde (aan wal stappen van passagier)</i></li> <li>• <i>wrikkend wegvaren van de kant, zowel vooruit als achteruit</i></li> <li>• <i>wrikkend aanleggen en meren aan SB zijde en BB zijde</i></li> <li>• <i>roeiend en wrikkend keren zowel over SB als over BB</i></li> <li>• <i>roeiend en wrikkend uitvoeren van een noodstop</i></li> <li>• <i>met buitenboordmotor wegvaren van de kant, zowel vooruit als achteruit</i></li> <li>• <i>met buitenboordmotor aanleggen aan de kant aan SB zijde en aan BB zijde</i></li> <li>• <i>met buitenboordmotor met zowel voorzijde als achterzijde aanleggen</i></li> <li>• <i>met buitenboordmotor keren zowel over SB als over BB</i></li> <li>• <i>met buitenboordmotor uitvoeren van een noodstop</i></li> </ul>	X	X	X
3. een buitenboordmotor aansluiten, starten en bedienen <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>bevestigen aan bijboot en borgen</i></li> <li>• <i>bedrijfsklaar maken (check oliepeil, etc.)</i></li> <li>• <i>brandstoftank / accu aansluiten</i></li> <li>• <i>controleren op goede werking</i></li> <li>• <i>veiligheidskoord bevestigen</i></li> <li>• <i>tijdens varen en manoeuvreren buitenboordmotor bedienen</i></li> </ul>	X	X	X
K/MT/1.4			
Deeltaak: reddend handelen aan boord van binnenvaartschepen De kandidaat kan:			
1. reddingsmiddelen aan boord van schepen benoemen <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>zoals: reddingsboei (met en zonder lijn / lichtje), reddingsdisc, reddingsvlot, bijboot)</i></li> <li>• <i>plaatsen aan boord van de verplicht aanwezige reddingsmiddelen</i></li> <li>• <i>reddingsvest (persoonlijk en bijv. voor passagiers)</i></li> </ul>	X	X	X
2. met behulp van de bijboot een drenkeling uit het water halen <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>benaderen van drenkeling</i></li> <li>• <i>aan boord halen van drenkeling</i></li> <li>• <i>drenkeling aan boord brengen van eigen schip</i></li> <li>• <i>drenkeling overdragen aan hulpverlener(s)</i></li> <li>• <i>procedure toepassen bij man over boord situatie</i></li> </ul>	X	X	X
3. zwemmend redden <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>uitvoeren van technieken voor zwemmend redden</i></li> </ul>	X	X	X

K/MT/1.5	BB	KB	GL
Deeltaak: schilderwerkzaamheden verzorgen De kandidaat kan:			
1. voorbereidend werk uitvoeren, zoals: roest verwijderen, schuren en ontvetten <ul style="list-style-type: none"> <li>• roestplekken herkennen</li> <li>• roest verwijderen met verschillende soorten gereedschappen zoals: bikhamer, haakse slijper, steekbeitel, etc.</li> <li>• roestplekken met grof schuurpapier of –linnen glad schuren (egaliseren van oude verflagen)</li> <li>• elektrisch of pneumatisch gereedschap gebruiken</li> <li>• het lezen en opvolgen van de gebruikershandleidingen</li> </ul>	x	x	x
2. met verschillende gereedschappen schilderwerk uitvoeren <ul style="list-style-type: none"> <li>• verf op dikte brengen (goed smeerbaar) of bij twee componenten verf juiste hoeveelheid verharder toevoegen</li> <li>• meerdere verflagen aanbrengen</li> <li>• tussendoor met fijn schuurpapier schuren en reinigen / ontvetten</li> <li>• gebruik van de juiste kwasten/ rollers bij verschillende werkzaamheden, zoals: harige/ schuim verfrol, ronde- of blokkwast, radiatorkwast, etc.</li> <li>• bij schilderen gelijkmatige lagen aanbrengen</li> <li>• afzettape gebruiken</li> </ul>	x	x	x
3. werk controleren en gebruikt materiaal opruimen <ul style="list-style-type: none"> <li>• controleren op vergeten plekken ('heilige dagen')</li> <li>• verfbussen met bijbehorend deksel goed sluiten en opbergen</li> <li>• verfkwasten schoonmaken en opbergen</li> </ul>	x	x	x
K/MT/1.6			
Deeltaak: schiemanswerkzaamheden uitvoeren De kandidaat kan:			
1. knopen-, steken en takelingen maken en toepassen <ul style="list-style-type: none"> <li>• in de scheepvaart gebruikelijke knopen en steken, zoals: platte knoop, achtknoop, enkele- en dubbele schootsteek, mastworp, mastworp met voorslag, paalsteek, etc.</li> <li>• midden- en eindbetakeling</li> <li>• Spaanse takeling (eindsplits)</li> <li>• toepassingen kennen van knopen en steken en van betakelingen</li> </ul>	x	x	x
2. splitsen uitvoeren in touw en staaldraad <ul style="list-style-type: none"> <li>• oogspits in drie- en twaalfstrengs touwwerk</li> <li>• korte splits in driestrengs touwwerk</li> <li>• oogspits in staaldraad of hercules (evt. Belgische oogspits)</li> </ul>	x	x	x
3. de conditie van het touw en staaldraad beoordelen <ul style="list-style-type: none"> <li>• visueel vaststellen van slijtage en/of beschadigingen</li> <li>• veilige bruikbaarheid beoordelen</li> </ul>	x	x	x

K/MT/1.7	BB	KB	GL
<p>Deeltaak: gebruik Persoonlijke Beschermings Middelen (PBM's) aan boord De kandidaat kan:</p>			
<p>1. bij werkzaamheden aan dek de voorgeschreven PBM's toepassen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>reddingsvest</i></li> <li>• <i>veiligheidsschoenen</i></li> <li>• <i>(werk)handschoenen</i></li> <li>• <i>-indien nodig- overall, helm, veiligheidsbril of gelaatsmasker, onafhankelijke adembescherming, valbeveiliging, veiligheidshesje, etc.</i></li> </ul>	x	x	x
<p>2. de juiste PBM's toepassen bij werkzaamheden in een machinekamer</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>gehoorbescherming</i></li> <li>• <i>veiligheidsschoenen (oliebestendig)</i></li> <li>• <i>overall</i></li> <li>• <i>veiligheidsbril en zuurbestendige handschoenen bij accucontrole</i></li> </ul>	x	x	x
<p>3. bij contactgevaar met gevaarlijke stoffen de voorgeschreven PBM's toepassen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>afhankelijk van de soort gevaarlijke stof extra PBM's: bijv. gelaatsmasker, beschermende (werk)kleding, onafhankelijke adembescherming, etc.</i></li> </ul>	x	x	x
K/MT/1.8			
<p>Deeltaak: huishouden en leefomstandigheden aan boord verzorgen De kandidaat kan:</p>			
<p>1. een planning, inkoop en bereiding van een eenvoudige maaltijd verzorgen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>samenstellen van bijv. weekmenu met gevarieerde / gezonde voeding</i></li> <li>• <i>inkooplijst opstellen voor bijv. voeding voor een week aan de hand van gekozen menu</i></li> <li>• <i>bereiden van maaltijden voor een groep ter grootte van het aantal bemanningsleden aan boord, hierbij hygiënisch en met oog voor voedselveiligheid te werk gaan</i></li> </ul>	x	x	x
<p>2. verblijfruimtes en inventaris schoonmaken</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>opgeruimd en schoonhouden van werk- en verblijfsruimten (zowel voor gezamenlijk- als voor privégebruik), inclusief toilet en douche-badruimte</i></li> <li>• <i>schoonhouden van de inventaris in de gezamenlijke- en privéruimten aan boord</i></li> </ul>	x	x	x
<p>3. elementaire vormen van hygiëne aan boord en persoonlijke verzorging toepassen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>werken volgen hygiënische standaarden (conform HACCP) bij schoonmaakwerkzaamheden</i></li> <li>• <i>persoonlijke hygiëne en verzorging in acht nemen</i></li> </ul>	x	x	x
<p>4. bijdragen aan een goed sociaal klimaat en samenwerken met anderen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>gebruik van algemeen aanvaarde omgangsvormen in taal en handelingen aan boord van een schip</i></li> <li>• <i>oog hebben voor de ander in contact met collega's</i></li> <li>• <i>hiërarchie accepteren in werksituaties en zeker in situaties van dreigend gevaar</i></li> <li>• <i>in voorkomende gevallen en situaties respectvol samenwerken met collega's</i></li> </ul>	x	x	x

K/MT/1.8	BB	KB	GL
5. sociale verantwoording op zich nemen, de gevaren van alcohol- en drugsmisbruik onderkennen en de gevolgen aanvaarden <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>initiatieven nemen in sociaal contact met collega's</i></li> <li>• <i>de risico's van alcohol en drugsgebruik in werk- en verblijfsituaties aan boord van een schip onderkennen</i></li> <li>• <i>op de hoogte zijn van de beschreven en onbeschreven voorschriften en van de consequenties bij misbruik van alcohol en drugs in een werksituatie</i></li> </ul>	x	x	x
Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.			